

Dk. Kyle Dunham, Muundo na Methali za Theolojia, Kipindi cha 2

© 2024 Kyle Dunham na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Kyle Dunham katika mafundisho yake kuhusu Muundo na Teolojia ya Methali. Hiki ni kipindi cha 2, Hekima ya Juu na Matumizi ya Kijamii.

Sasa tutaingia katika sehemu yetu inayofuata, ambayo inatazama sehemu nyingine ya kitabu cha Mithali.

Tulianza kwa kuona jinsi kitabu cha Mithali, nadhani, kilivyopangwa kimakusudi kwa njia ya kumsogeza kijana asiye na uzoefu kuelekea matumizi makubwa ya hekima tata ya ukakamavu wa kiakili. Na inaanza na imeainishwa katika utangulizi wa kitabu. Na tuliona mara ya mwisho jinsi aya saba za kwanza za kitabu cha Mithali zinavyofanya kazi kama lango la kuingia katika hekima yake.

Hiyo ni kusema, inakazia fadhila za uadilifu, uadilifu, na uadilifu. Inaiweka kama Mithali ya Sulemani na kama kusonga kuelekea kumcha Bwana. Yaani kumcha BWANA ni chanzo cha maarifa, bali wapumbavu hudharau hekima na kurudiwa.

Mara ya mwisho tulipotazama utangulizi, sura tisa za kwanza za kitabu hicho, nilisema kwamba sura hizo zinafanya kazi kama kanuni ya msingi ya mafunzo kwa kijana katika mazingira ya nyumbani chini ya ulezi wa baba ambaye anaandamana na mwanamke mwenye hekima na kwa sauti ya wazi ya mama kuunda tabia katika ujana anapokaribia kuingia kwenye kizingiti cha utu uzima na kuhatarisha maisha ya watu wazima na hatari zaidi. fomu za uongozi. Na sasa tunahamia katika awamu inayofuata. Kwa hiyo, kuna mikusanyo saba ya hekima na tuliangalia mkusanyo wa kwanza wa hekima, sura ya kwanza hadi ya tisa.

Na sasa tutaona mkusanyo unaofuata wa hekima, ambao ni Solomon One. Sulemani wa kwanza, nimeelezea kama hekima ya kimsingi. Hiyo ni, tunasonga kutoka kwa hekima ya msingi kwenda kwa hekima ya kimsingi.

Ni mambo gani muhimu ambayo yanahitajika? Kuna kichwa kidogo hapa katika Mithali 10:1 ambacho kinapendekeza kwamba hii pia ni sehemu chini ya hekima ya Sulemani. Na hii ndiyo sababu mara nyingi huitwa Solomon One. Pia kuna methali 375 katika mkusanyiko huu sawa na thamani ya nambari ya jina Sulemani katika Kiebrania.

Viunganishi vingi vinaelekeza nyuma kwenye utangulizi na mbele kwa sehemu zinazofuata tunaposhughulikia hili. Hizi aphorisms hutupa njia za kimsingi za hekima. Kuna mifano na matukio halisi zaidi hapa ambayo yanatoa muktadha wa kijamii unaoendelea kwa kanuni ambazo zilifafanuliwa katika dibaji.

Na mara nyingi sehemu hii imegawanywa katika sehemu mbili. Hiyo ni sehemu mbili zinazojumuisha methali zisizo za kweli, ambazo hutofautisha wenye hekima dhidi ya wapumbavu waovu katika sura ya 10 hadi 15, na methali za syntetiki, ambazo hukazia enzi kuu ya Mungu na mfalme mwenye hekima mwadilifu katika sura ya 16 hadi 22. Tofauti ni kwamba methali zisizo za kweli hutumia njia tofauti ili kuwajulisha watu wanaotafuta hekima na tabia ifaayo ya watu wanaotafuta hekima. tabia mbaya na watu.

Methali za syntetisk ni za kisasa zaidi katika suala la kukuza kawaida fulani. Kwa hivyo, ni kusema wanatoa kiwango cha msingi na kisha ukuzaji wa hiyo ili kutoa uelewa mkubwa wa mada fulani. Kuna ulinganifu hapa na hekima ya Wamisri ambao unapendekeza kwamba hii ingeeleweka kama sehemu ambayo ni mkusanyiko wa umoja.

Na kuna marejeo katika sehemu inayofuata, ambayo ni maneno ya wenye hekima katika 22:17 ambayo yanarudia maneno ya wenye hekima katika 1.6. Kwa hivyo, tunaona miunganisho fulani ya kifasihi ambayo inafahamisha uelewa wetu wa kitabu. Hapa, tofauti kati ya hekima ya wanawake na upumbavu mwishoni mwa utangulizi inatarajia methali za kipingamizi za sura ya 10 hadi 15. Hiyo ni kusema kwamba Sulemani 1a sura ya 10 hadi 15 inazingatia makundi haya ya kupinga au ya binary ya hekima na upumbavu.

Christopher Ansbury amebainisha kuwa katika aphorisms hizi, kuna vipimo vya anthropocentric. Hiyo ni kusema, kuna wasiwasi juu ya uwepo wa mwanadamu na uzoefu ambao unahusiana na aina fulani kama ufalme. Kijana anaanzaje kufikiria juu ya ufalme? Na hiyo itakua na kuelekea kwenye ugumu zaidi katika hatua za mwisho za kitabu.

Jumuiya na familia na kisha kuna wasiwasi wa kinadharia au wasiwasi unaozingatia mwelekeo wa kitheolojia. Haya yanahusisha mtazamo wa Yehova kuelekea aina fulani za wahusika, na tofauti kati ya wale anaowapendelea na wale anaowashutumu. Na kwa hivyo, ndani ya muktadha huo, tunaona aina za wahusika ambazo zinaletwa kwa bahati mbaya katika utangulizi sasa zimekuzwa kwa njia kubwa zaidi.

Mwanamke wa nje sio tena kitovu. Ataletwa upya hadi mwisho wa mkusanyiko huu. Lakini badala yake tunaelekea kwenye maandalizi ya kuelewa zaidi na kuabiri dunia.

Moja ya mambo ya kutaja hapa ni mawaidha ya baba kwa mwana na hekima ya baba na mama inafungamana na ufunguzi wa hotuba ambapo baba vile vile anamuusia mtoto kusikiliza maelekezo ya wazazi wake katika sura ya kwanza na aya ya nane. Pia kuna matumizi mashuhuri ya msamiati wa hekima hapa ambayo yanaangazia baadhi ya masuala yanayopatikana katika utangulizi. Katika hotuba 10 za utangulizi,

tunapata marudio ya maneno kama vile mwana, mafundisho, hekima, ujuzi, hila, busara, mafundisho, na amri.

Na hivyo tena, kuna kuzingatia vipengele hivi jinsi kijana anakua na kukua. Sulemani 1b sura ya 16 hadi 22 huboresha mada hizi. Hiyo ni kusema, tunaposogea hadi sehemu ya pili ya Sulemani 1, inaboresha mada kwa kutoa picha ngumu zaidi na isiyo na maana.

Hapa, ulimwengu unaonekana katika changamoto na utata wake zaidi na kiongozi wa mwanzo anaelewa vyema jinsi ya kuabiri mitego inayoambatana na hayo. Maelekezo ya hekima hapa yanakuza taswira ya mada tofauti zaidi kuhusiana na utawala wa kifalme kama msuluhishi wa mamlaka ya kimungu. Hiyo ni kusema, badala ya ufalme katika zaidi ya ulimwengu wa binary, katika sehemu ya kwanza hapa, kuna utata mkubwa zaidi.

Yeye ni msuluhishi wa nguvu za kimungu. Jumuiya inakuwa sio tu mahali ambapo kijana anaishi, lakini ambapo lazima afanye maamuzi ya busara ya kifedha. Familia huhama kutoka eneo ambalo anakua na kukomaa na kukua hadi katika muktadha ambapo yeye mwenyewe anatafuta maelewano, amani na haki katika muktadha wa uhusiano wa ndoa.

Na hii inaonyesha harakati kubwa ya utata. Pia kuna wasiwasi wa kinadharia hapa kuhusu tabia ya Yehova kuelekea wenye haki na wenye dhambi. Lakini kuna mwelekeo zaidi hapa juu ya haki, ujuzi wa kimungu, na ukuu wa kimungu.

William Brown ameonyesha, nadhani kwa kusadikisha, kwamba Mithali katika sehemu hizi mbili inaonyesha mwendo wa nguvu kutoka rahisi hadi ngumu katika maeneo kadhaa. Haya yanaambatana na mistari ifuatayo kutoka kwa uhusiano wa kifamilia hadi urafiki wa kijamii, kutoka kwa aina halisi za wahusika hadi sifa dhahania za wahusika, kutoka kwa ukimya uliokuzwa, ambayo ni kusema, kujua wakati wa kunyamaza, hadi usemi ambao una sifa ya uadilifu, aina sahihi za usemi, na kutoka kwa haki isiyopambwa hadi haki ngumu zaidi ya kijamii. Hiyo ni kusema, kanuni za Torati zinafanywaje na kutekelezwa katika muktadha wa jamii ambapo kiongozi lazima atekeleze haki kwa kuzingatia tabia ya Yahweh mwenyewe?

Kwa hivyo, Sulemani 1B hutoa hali ya kisasa zaidi kwa kuzingatia pia mipaka ya hekima, Yahweh kama chanzo cha kweli cha hekima, na hata isipokuwa kwa hekima na upumbavu, ambayo inaweza kupatikana mwanzoni katika utofautishaji wa Sulemani 1A. Kwa hivyo, tena, ili tu kufanya mazoezi hapa, Sulemani 1 imegawanywa katika sehemu mbili. Sehemu ya kwanza ni Mithali pinzani inayotofautisha wenye haki walio na hekima dhidi ya waovu ambao ni wapumbavu.

Na hapa, mifano halisi na matukio hutawala. Hapa ndipo kijana hujifunza kuhusu aina ya mambo yanayotokea katika ulimwengu anaoutamani. Na anajifunza mifano halisi na matukio ambapo hekima inatekelezwa.

Na kisha katika kuhamia sehemu ya pili, tuna Mithali ya syntetisk na hizi zinalenga kwa anuwai zaidi juu ya ukuu wa Mungu na jukumu la mfalme mwenye hekima mwenye haki. Wakati fulani mimi hufananisha jambo hili na ukweli kwamba wakati kijana anapoanza kupata uzoefu wa ulimwengu wa watu wazima, lazima kwanza aelewe aina sahihi za watu wa kushirikiana nao, muundo sahihi wa mamlaka, na njia ya kuzunguka ulimwengu ili uwe na hekima na mafanikio kukua na kukomaa na kutumia hekima. Lakini kadiri anavyozidi kuwa na utata, unaanza kupata taswira ya aina mbalimbali ya viongozi wanaokuzunguka, aina ya wakubwa ambao unaweza kuwa nao unapofanya kazi katika ajira yako.

Na kwa hivyo, kuna hali ya kisasa zaidi ya matumizi ya hekima. Inakuwa ngumu zaidi. Na hivyo, unaanza kuona kwamba kipengele cha binadamu, ni sehemu ya kile ukomavu ni.

Inaanza kuwa na uelewa mzuri zaidi wa ulimwengu unaotuzunguka na aina za watu wanaoishi humo. Kujua kwamba kijana mara nyingi anahukumu thamani ya tabia. Je, mtu huyo ni mzuri au mbaya? Lakini tunapokua na kukomaa, tunaelewa kuwa kuna vivuli vya nuance na magumu.

Na kwa hivyo, kusogeza huko kunakuwa sehemu na sehemu ya matumizi ya hekima. Kwa hivyo, sehemu ya pili inatoa hali hii ngumu zaidi kwa heshima na mamlaka, pesa, na familia. Kujua jinsi ya kutumia hekima katika nyanja na mazingira haya mbalimbali.

Sasa, kama nilivyoona hapa, nadhani tunapata katika miunganisho ya miunganisho hii, ya mkusanyo huu wa hekima, dalili kwamba zimewekwa pamoja kimakusudi, ili kutoa mwangwi wa nyenzo za awali na kusogeza msomaji mbele kwa awamu inayofuata. Kwa hivyo, mishororo ya kufungua na kufunga ya sehemu hizi inazingatia nyenzo zilizopangwa kimakusudi ambazo ni alama kwa mwanafunzi anayetamani kuongoza anaposimamia nyenzo hii ili kukazia fadhila hizi akilini mwake na katika tabia yake. Na kwa hivyo, tunapoanza sura ya 10 mstari wa kwanza hadi wa nane, nadhani tunapata hapo kwamba hekima inaashiria mwendelezo wa programu ya elimu ya utangulizi.

Anaangazia katika aya nane za kwanza za sura ya 10 juu ya sifa za tabia za wenye haki na wenye hekima kama muhimu kwa utafutaji wenye mafanikio wa hekima. Kwa hiyo, ndani ya mistari minane ya kwanza ya sura ya 10, Mithali inadokeza kwa wenye haki mara nne katika mistari ya pili, tatu, sita, na saba, na kwa mwana mwenye hekima au moyo mara mbili katika 10, moja, na nane. Mithali hii ya mwisho huunda kitengo kwa kutofautisha hekima na upumbavu na mistari ya kati ya pili na ya tatu na ya sita na ya saba, ikitoa mifano ya aina za wahusika waadilifu na waovu.

Kwa hiyo, nadhani tunapochambua hili pamoja, mgao wa maneno haya ya hekima katika mshono wa ufunguzi wa Sulemani 1a unawakilisha kuongezeka kwa mafundisho ya hekima, kusonga mbele zaidi kwenye mtaala kutoka kwa hekima na marekebisho, ambayo tuliona katika utangulizi wa haki na tabia iliyojumuishwa ya yule aliye na hekima katika sura ya kwanza mstari wa tatu na wa tano. Mtu huyu mwenye hekima, neno la Kiebrania hakam, na vilevile lenye hekima nyingi, huwa wahusika mashuhuri katika sehemu hii. Mwenye hekima katika umoja anaonekana katika sehemu hii mara 17 kati ya 30 katika kitabu.

Kuna matukio tisa ya mtu huyu katika Sulemani 1a na kuonekana mara nane katika Sulemani 1b. Ni ndani ya mkusanyo huu pekee, ndipo mwana mwenye busara anaonekana kama kikundi kidogo cha mtu mwenye busara. Pia anayeonekana ni mwenye hekima moyoni katika sura ya 10, 11, na 16.

Na mwonekano wa wenye hekima nyingi pia ni thabiti hapa. Kuna matukio 10 kati ya 17 ya neno hili katika kitabu, yakilenga isipokuwa moja katika Sulemani 1a. Kwa hivyo, wenye hekima kwa kawaida hujishughulisha na aina fulani za tabia, usemi wa busara, na kusikiliza kwa usikivu, na hii inadhihirishwa kwa njia mbalimbali ambazo wenye hekima huwasilishwa.

Tunatumia neno lililogawanywa kumaanisha aina za istilahi ambazo wenye hekima wameunganishwa nazo. Na yameunganishwa na mambo kama ulimi katika sura ya 12 na 15 na midomo katika sura ya 14 na 15. Wenye hekima wanafanya kazi kama walinzi wa milango na uenezaji wa hekima, aina ya masahaba ambao kijana anatakiwa kuwatafuta katika hatua hii ndogo ya kukua katika utu uzima wa kujitegemea.

Kwa hiyo, huo ni mwanzo wa Sulemani 1 na kulenga aina hii ya tabia ya wenye hekima. Inamalizia Sulemani 1 inamalizia kwa kurejelea mfalme katika 20 hadi 11 na utaftaji wa ujuzi wa kimungu katika 20 hadi 12. Pia, inakazia umuhimu wa kutii marekebisho katika 20 hadi 15.

Hizi aphorisms hufanya kazi kama kufungwa kwa sehemu hii ya fasihi. Wanawakumbusha wahenga kuheshimu mamlaka, ambayo sasa imehama kutoka nyumbani hadi ikulu. Kwa hiyo, badala ya baba kuwa mbele na katikati, sasa mfalme anaanza kuchukua jukumu kubwa zaidi.

Afisa novice ataweza kudhibiti nidhamu ifaayo kwa kutii masahihisho yanapotolewa. Ustadi wa namna hii utakuza ujuzi mkubwa zaidi kutoka kwa Yehova mwenyewe, ambaye anasimamia usambazaji wa hekima kwa mtafutaji hekima aliyependelewa katika miaka ya 20 hadi 12. Kwa hiyo, malengo ya awali ya utangulizi yanarudiwa, na kurudiwa hapa kwa yule mwenye hekima wa mwanzo, mwenye hekima mwanzoni anaposonga mbele kupitia hatua za hekima.

Hapa, maagizo ya hekima yanasisitiza wahenga. Zimejumuishwa katika umbo la kimaada na zinaonyesha aina na mifumo ya tabia na kufanya maamuzi ambayo vijana chipukizi wanaotafuta kuwa na hekima lazima waige. Na kwa hivyo, anaposonga kupitia hii, anakutana na ulimwengu huu wa binary ambao unasonga kuelekea utata.

Anapaswa kuzingatia aina hii ya tabia ya wenye hekima ambao ni walinzi wa milango na wasambazaji wa hekima. Anapaswa kuwaiga na kushirikiana nao. Na anaposogea hadi sehemu ya pili, basi mwelekeo unakuwa kwenye aina za mahusiano ya kijamii.

Mfalme anakuwa maarufu zaidi na lengo tena ni juu ya aina za mamlaka atakazokutana nazo katika ulimwengu mpana na jinsi bora ya kuabiri aina hizo za uongozi na mitego inayoambatana nao. Kwa hivyo, nimeona mambo kadhaa njiani hapa. Wenye busara ndio kundi maarufu la kijamii.

Wao ni walinzi wa malango na wenzi wa hekima, aina ya watu ambao kijana anapaswa kutafuta na kuiga. Kuna harakati kutoka kwa familia kwenda kwa aina anuwai za uhusiano wa kijamii. Kwa hivyo, kijana anapaswa kujifunza juu ya watu hawa wenye busara na kuiga tabia zao anapoingia katika ulimwengu ulio ngumu zaidi na wa kueleweka ili kuelewa aina za watu ambao atakutana nao.

Na kisha tunahamia sehemu nyingine baada ya sehemu hii inayoongozwa katika 22:17 kama maneno ya wenye hekima. Andiko linaanza kwa kusema, haya pia ni maneno ya wenye hekima. Na kuna sababu kadhaa ambazo huenda zikatumika kama kichwa kidogo cha fasihi, kikifanyiza hotuba mpya.

Kwanza, tuna maneno ya wenye hekima, ambayo yanarejea kwenye utangulizi. Tulikuwa tumejadili jinsi utangulizi katika sura ya kwanza katika mstari wa sita unavyotoa mojawapo ya kategoria za hekima ambazo kijana anapaswa kufuata kama maneno ya wenye hekima. Na sasa tunaona haya yakiwa yameonekana katika 22:17 ili kutoa kusudi la kitabu.

Yaani wahenga hawa ambao ni wajanja wanatoa misemo ambayo kijana anatakiwa kuikuza katika maisha yake. Na hii inatoa moja ya sababu kuu za utangulizi. Pia tunaona pili kwamba aina, aina ya mafundisho hubadilika hapa hadi kwenye mazungumzo ya parenetic.

Hiyo ni kusema, kuonya, kuamuru, na kufundisha badala ya tu kwa methali zenye mistari miwili ambazo zinaonyesha sura ya 10 hadi 22. Kuna amri 46 zilizotolewa katika sehemu hii na theluthi mbili ya hizo ni makatazo. Na kwa hivyo, kijana sasa anaelekezwa zaidi ya zaidi au kidogo aphorisms binary ya Sulemani 1 ili kuendana na mawazo ya tabia, na mitazamo kuelekea mambo fulani.

Tunaweza karibu kuona hili kama sasa kama kijana anasonga katika eneo linalofuata la utata ambapo kuna mwonekano zaidi, ambapo kuna uongozi zaidi wa umma. Kwanza lazima aelekezwe nini asifanye. Na kwa hivyo, tunaona mkazo hapa juu ya amri hizi ambazo kijana anapaswa kuepusha kuzifanya.

Kwa hivyo, malezi ya hekima hutoka kwa baba hadi kwa wahenga, kutoka nyumbani hadi kwa mahakama ya kifalme. Na sasa imechomwa na ladha ya ulimwengu wote, tunaweza kusema. Sababu nyingine ambayo hii ni, nadhani, sehemu nyingine ni kwamba ina utangulizi wake.

Hufungua kwa utangulizi wake katika 22 :17 hadi 21, ikijumuisha mawaidha rasmi na motisha ikifuatwa na madhumuni ya maagizo na kitambulisho cha mhutubiwa. Kwa hiyo, kama tungeangalia andiko hili, linaanza kwa kusema, tega sikio lako uyasikie maneno ya wenye hekima, utie moyo wako katika ujuzi wangu kwa maana itapendeza ukiyaweka ndani yako ikiwa yote yatakuwa tayari midomoni mwako. Na inapita na kusema, ili tumaini lako liwe kwa Bwana.

Nimekujulisha hayo leo, hata kwako wewe. Je, sijakuandikia maneno 30 ya shauri na maarifa ili kukujulisha yaliyo sawa na kweli, ili uwape jibu la kweli wale waliokutuma? Kwa hivyo, ina muundo wake, ambayo inaonyesha kuwa ni sehemu tofauti.

Na kisha nne, sababu hii ni sehemu mpya ni kitambulisho cha regimen hii ya mafundisho inaahidi kutoa marejesho kwa wale waliokutuma mnamo 22.21. Hii inaonyesha kuwa hapa tunayo kifungu kidogo cha mafunzo maalum kwa viongozi wachanga wa kijamii na kisiasa ambao wanahitaji mafunzo ya sheria na adabu za Mahakama ya Kifalme. Wanapaswa kuwa wale ambao ni kizazi kijacho cha viongozi. Na kwa hivyo, watatoa ripoti kwa wale waliowatuma.

Kwa hivyo, wanapaswa kuelewa asili ya adabu na tabia katika Mahakama ya Kifalme. Tumegundua katika sehemu zingine kwamba hii pia ina uhusiano fulani na waandishi wengine wa Kimisri, kama vile maagizo ya Amenemope. Na nadhani hii inazingatia ukweli kwamba wenye busara hapa wanakuwa kundi maarufu sana.

Tuliona kwamba wenye busara wanaonekana mara 17 katika kitabu na wanaonekana mara kwa mara katika sehemu ya mwisho. Na sasa ni muhimu katika sehemu hii kwa sababu wanaongoza kitengo hiki, mkusanyiko huu wa hekima. Katika 22:17, ni maneno ya wenye hekima.

Na katika sehemu inayofuata katika 24:23, tunaiona pia kama kichwa cha fasihi. Na kwa hivyo, wanapaswa kutafuta hekima kama kundi. Wenye hekima wanaonyesha aina zinazofaa za tabia katika Sulemani 1. Na sasa wanaonyesha hekima kwa uwazi zaidi kwa kutoa nyenzo za mafunzo kwa ajili ya malezi ya mwenye hekima anayetaka.

Na hapa mawaidha yao yanatumika kama urekebishaji wa kupita kiasi kwa msukumo wa ujana. Hutoa msingi wa hekima ya kitaaluma ya uchaji ndani ya muktadha wa uongozi rasmi. Hasa, sehemu hii inaangazia mitazamo na matendo yanayofaa kumwelekea mfalme na ujuzi unaohitajika ili kushughulikia kwa mafanikio mahitaji ya utumishi wa kifalme.

Na hivyo tena, lengo ni kwa kijana ambaye yuko tayari kuishi na kufanya kazi katika Mahakama ya Kifalme na anajua vyema jinsi ya kuangazia madai mahususi ya itifaki na hatari zinazoambatana na maisha katika Mahakama ya Kifalme. Kama unavyoweza kufikiria, ilikuwa imejaa hatari inayoweza kutokea kila upande. Na hivyo, mtu mwenye busara alihitaji kuingizwa ndani yake fadhila hizi alipokuwa akiingia katika Mahakama ya Kifalme ili kujua anachopaswa kufanya na kile ambacho hapaswi kufanya.

Na kwa hivyo, mambo fulani yalikuwa ya kumtambulisha. Na nadhani tunaona hili tunapoangalia hekima ndani ya kitabu. Moja ya mambo ni kiongozi anayeinuka ni kuepuka vitendo vinavyowakera, kuwadhalilisha, au kuwanyonya watu wa kawaida.

Hatakiwi kuponda maskini, kuhamisha mawe ya mpaka, au kuvamia mali ya wenye haki. Kwa hivyo, anapaswa kufanya mambo ambayo yanaonyesha haki ya kijamii katika muktadha wa uongozi wa kijamii na kisiasa. Hatakiwi kufanya mambo yanayowakandamiza maskini, wasiojiweza, au wale wanaotatizika katika jamii.

Ni afadhali kuwaonyesha haki, wema, na pia anapaswa kuepuka urafiki na aina mbaya za watu. Watu wa aina fulani wameonyeshwa katika sehemu hii. Wale wenye hasira fupi, wabahili, wapumbavu, na wenye kujiachia.

Na kishawishi kwa kijana huyo kitakuwa kushirikiana na watu ambao huenda wakaonekana kuwa na nguvu, ambao huenda wakaonekana kutoa nafasi ya kuingia mbele. Na hivyo, kijana anaonywa katika sehemu hii ili kuepuka aina hizo za tabia, ambayo itasababisha matokeo ya uharibifu. Wale ambao wana sifa ya hasira na upumbavu na ubinafsi, kwa sababu aina hizi za tabia zitaharibu mtu mdogo.

Mambo mengine machache tu. Anapaswa kumcha Mungu na mfalme. Anapaswa kukazia fikira hasa aina ifaayo ya staha kuelekea Mungu na mfalme lakini pia kufanya yaliyo sawa, hata katika hali ya uadui, kuwa na ujasiri wa kiadili kufanya yaliyo sawa.

Ambayo tutaona tunapoelekea mwisho wa sehemu hii. Yeye atawaokoa wale wanaopelekwa kuuawa, na kuwazuia wale wanaojikwaa kwenda kuchinjwa. Ukisema, tazama, hatukujua haya, je, yeye apimaye moyo hayatambui? Je! Yeye anayechunga nafsi yako hajui? Wala hatamlipa mwanadamu sawasawa na kazi yake.

Na kwa hivyo, anapaswa kuonyesha heshima kwa mamlaka, lakini pia anapaswa kufanya mambo ambayo yanahitaji ujasiri wa maadili ndani ya muktadha wa haki na

uadilifu na mambo hayo yote. Na kwa hivyo, haya yote ni sehemu ya hekima ambayo anapaswa kuwa nayo katika hatua hii ya kujifunza kwake. Tunapoendelea na hili, tumekuwa tukiangalia jinsi mishono au miunganisho ya kati kati ya mikusanyiko inavyoendeleza utaratibu huu wa mafunzo.

Na nadhani tunaona hii pia katika sehemu hii maalum. Dibaji hiyo ilikazia haki, haki, na uadilifu. Na mahangaiko hayo yanasisitizwa katika mishono ya ufunguzi na ufungaji wa maneno ya mwenye hekima mmoja na wawili.

Kwa hiyo, kufuatia utangulizi wa utangulizi na maneno ya mwenye hekima, utangulizi huu unaanza na mafundisho kuhusu kutendewa kwa haki kwa maskini. Je, maskini wanapaswa kutendewaje? Na hapa mada ya haki ni maarufu. Ushauri ni kati ya kuepusha ahadi za usalama hadi kuepusha kuondoa alama za kale za mipaka.

Haya ni marejeo ya kuhifadhi mila na haki za wale waliokuwa na mwelekeo wa kunyonywa, kunyanyaswa, na kudhulumiwa katika jamii. Na kwa hivyo, badala yake aina sahihi ya kiongozi ambaye alijumuisha kanuni za Torati ilikuwa ni kuonyesha haki, uadilifu, na uadilifu, hata kwa maskini. Sehemu hii inamalizia kwa marejeleo ya mtu mwadilifu katika 24, 15, na 16 kama mtu anayestahimili shida katika nafasi ya uongozi.

Kuelewa kwamba uongozi wa kijamii unahitaji ustadi mwingi na uvumilivu mwingi, anahimizwa na kutiwa moyo katika mambo haya. Mfalme anaonekana mwishoni mwa sehemu ya kwanza kama yule anayepaswa kuogopwa pamoja na Yehova. Na hii ni mwangwi wa mwisho wa utangulizi katika 9:10, hofu ya Bwana.

Nayo inatazamia kufungwa kwa kitabu ambapo hofu ya Yehova inasisitizwa tena. Sehemu ya pili, 24:23, Maneno ya pili ya Mwenye hikima inafungua pia kwa marejeo ya haki na uadilifu. Wakati huu kwa njia ya mfano mbaya, na kuongeza kipimo cha utata kwa mawaidha ya sehemu ya kwanza.

Kwa hivyo, kama vile Sulemani 1, maneno ya wenye hekima 2 pia yanahitimisha kwa dokezo la umuhimu wa kusahihisha katika uundaji wa hekima katika 24:32, kwamba marekebisha ni sehemu ya lazima ya maendeleo yake. Hapa, masahihisho yanatokana na mfano hasi wa hadithi inayohusu mtu mvivu, mvivu ambaye anaonyesha mielekeo ya kipumbavu. Na mielekeo hii lazima iepukwe kwa kijana ambaye anasonga mbele katika hekima.

Na hivyo, tena, maneno ya wenye hekima huandaa kijana kwa kazi hii katika mahakama ya kifalme. Pia waliweka jukwaa kwa ajili ya sehemu inayofuata, Sulemani 2, ambayo itakazia hata zaidi utu wa mfalme, aina ya tabia ambayo kiongozi huyo anaonyesha, na jinsi kijana anavyopaswa kuabiri hilo. Kwa hiyo, tunapoelekea Sulemani 2, sura ya 25 na mstari wa 1 inatupa dokezo lingine kwa sehemu hii.

Inasema, hii nayo ni Mithali ya Sulemani, ambayo watu wa Hezekia, mfalme wa Yuda, waliinakili. Na hapa tuna sehemu ya pili ya Sulemani na nimeipa sehemu hii, Hekima Iliyoinuliwa, Hekima Iliyoinuliwa. Kwa hivyo, tunasonga kutoka kwa hekima ya msingi kwenda kwa hekima ya kimsingi.

Na ndipo tumeona hekima ya kati pamoja na maneno ya wenye hekima, na sasa tunafikia hekima iliyotukuka. Hicho ni kiwango kingine cha hekima. Na sehemu hii inatoa muunganisho wa kina zaidi wa ushauri kuhusu masuala ya mahakama ya kifalme.

hii ina uhusiano na Sulemani 1 katika kichwa chake cha kifasihi na katika mpangilio wake unaowezekana katika vitengo vidogo viwili. Kwa hiyo, tunapata sehemu mbili katika Sulemani 2, kama tulivyokuwa katika Sulemani 1. Kumbuka kwamba Sulemani 1 imegawanywa katika sura ya 10 hadi 15 na 16 hadi 22. Na tunaona vivyo hivyo hapa, katika sehemu mbili, sura ya 25 hadi 27 na sura ya 28 hadi 29.

Na kwa hivyo, sehemu hiyo inaanza na Mithali ya nembo ambayo inaelezea mwenendo ufaao katika muktadha wa kifalme na kumalizia kwa Methali pinzani zinazozingatia haki na Torati katika muktadha wa mahakama ya kifalme. Sehemu hii ya mwisho inaleta tena mkusanyo wa Mithali pinzani, ikileta mikusanyo miwili ya Kisolomoni duara kamili na kufunga kitanzi kwenye mkusanyo wa kwanza. Tofauti na marejeo ya awali ya mfalme ambayo tunapata, kwa kielelezo, katika Sulemani 1 sura ya 14, 16, na 22, au katika maneno ya wenye hekima katika sura ya 24, sehemu hii inazidi kumwonyesha mfalme kuwa mtu mwenye kasoro, kiongozi mwenye dosari, ambaye anaweza kupotosha haki na mara nyingi hana kujizuia.

Mara nyingi anapotoshwa na mamlaka na ufisadi wake unaathiri uwezo wake wa kuongoza. Kadiri mzungumzaji aliyedokezwa wa Mithali anavyosonga mbele kupitia hatua hizi za hekima, sasa anakuwa tayari kuelekeza jukumu lake la awali la uongozi katika ukaribu wa mfalme na hivyo anasimama karibu zaidi kutazama na kukosoa mapungufu ya mtawala. Katika nakala ya jarida ambalo nilitaja katika mhadhara wa kwanza, fundisho hili linatokana na nakala ya jarida iliyotoka katika Bulletin ya Utafiti wa Kibiblia mnamo 2019, kitabu cha tatu.

Katika hilo, nina jedwali lililojumuishwa ambalo linaonyesha idadi ya Methali katika sehemu hii ambayo inamwonyesha mfalme kuwa ni mwenye dosari, anastahili kupotoshwa na kuwajibika kwa upotovu wa haki. Na kwa hivyo, mfalme anapaswa kueleweka kwa njia ngumu zaidi na isiyo na maana kama ndio, kiongozi anayeakisi nguvu na ukuu wa kimungu, lakini pia anayepaswa kuogopwa kwa njia sahihi na kueleweka ili mtu aweze kusafiri kwa mafanikio mbele yake. Na kwa hivyo, katika sehemu hii ya pili, mikazo hii juu ya uadilifu, uadilifu, na uadilifu pia huja mbele.

Kwa hivyo, nimetaja tunaposonga mbele jinsi mihimili ya sehemu hizi inavyoendeleza programu hii ya elimu. Tunaona hilo pia katika sehemu hii katika Sulemani 2. Katika

Sulemani 2, programu ya elimu ya utangulizi inaendelea kuelekea hatua zake za kumalizia. Kwa hivyo, nilikuwa nimetaja katika utangulizi kwamba tuna harakati kutoka kwa hekima na marekebisho, aina rahisi za maneno ya hekima ya binary, hadi utata zaidi tunapopitia mlolongo wa maneno ya hekima.

Tunaposonga mbele, tunaona maneno kama maneno ya wenye hekima, na Mithali, na hiyo inatajwa tena katika sura ya kwanza katika mstari wa sita. Na kwa hivyo, tunaona tena hapa kurudi kwa aphorisms au Mithali. Mtazamo kwa mfalme ni maarufu.

Neno mfalme limetajwa mara tano katika cheo na katika ufunguzi wa Mithali ya 25, 1 hadi 3, na 5 hadi 6. Katika sehemu nyingine katika sehemu hii, tunaona maneno mengine yakitumiwa kwa viongozi wanaoongoza taifa. Haya ni pamoja na maneno kama mtawala katika 28, 15, 29, 2, 12, na 16, mkuu katika 28, 16, na kamanda katika 28, 2. Kwa hivyo tena, kuzingatia uongozi. Muunganiko wa utangulizi wa uadilifu, haki, na uadilifu unastahili kuangaliwa hapa katika mistari ya Sulemani 2, hasa katika uhusiano wake na mahakama ya kifalme.

Uadilifu hasa ni sifa inayoweka kiti cha enzi cha mfalme mwanzoni mwa sehemu hii ya 25, 5, inayosema, ondoa waovu mbele ya mfalme na kiti chake cha enzi kitaimarishwa katika haki. Kwa hivyo sifa hizi za mhusika ni wazi kuwa lengo. Mwishoni mwa sehemu hiyo, sifa za uadilifu, haki, na uadilifu zimepangwa tena kwa mfululizo wa karibu.

Kwa hivyo, tunaona hii katika 29, 26, ambapo haki ya kisheria ambayo mtu anatazamia hutoka kwa Yehova badala ya kutoka kwa mtawala. Kwa hiyo haki hutoka kwa Bwana. Mada hii inatolewa zaidi ulimwenguni pote katika 29, 7, ambapo mtu aliye na sifa ya ukosefu wa haki ni chukizo kwa wenye haki, wakati mtu mwenye sifa ya uadilifu ni chukizo kwa waovu.

Na tena, tunaona, kama tulivyoona katika sehemu za awali, haja ya kusahihisha inayoonekana kuelekea mwisho wa hili. Tayari tumeona jinsi mwelekeo wa kusahihisha huja mwishoni mwa kadhaa ya hatua za awali. Hapa tena, kuna mkazo kwenye marekebisho ambayo yanafanya kazi sawa na jinsi yalivyofanya kazi mwishoni mwa Sulemani 1 katika 22, 15 na kwa maneno ya wawili wenye hekima katika 24, 32.

Katika kila matumizi, inasisitiza hitaji linaloendelea kwa kijana mwenye akili timamu kusitawisha nidhamu binafsi na kujizuia, kusahihishwa kwa kutii masahihisho hayo wakati yanapotolewa. Haya hufanya kazi kwa njia hii katika mipaka ya kifasihi ya kuhitimisha ya sehemu hizi na kupendekeza tena, kuna mpangilio wa kimakusudi na kulenga kadri harakati hii ya mstari inavyoendelea. Kisha hatimaye tunafikia sehemu mbili za mwisho za kitabu, maneno ya Aguri na Lemueli.

Katika semi za Aguri, tuna kile ambacho nimekiita hekima ya mafumbo. Na kisha kama tutakavyoona katika maneno, hekima ya Lemueli, tuna hekima ya kifalme. Kwa hivyo, hizi ni sura za 30 na 31.

Sehemu mbili za mwisho husogea kutoka kwa wahenga wa mapema wasiojulikana, ambao ni wenye busara, ambao wanakuwa tabia, kundi la watu ambalo kijana anapaswa kufuata katika Sulemani 1. Na kisha wao, kwa kweli, huongoza hekima na kutoa hekima ya maneno ya wenye hekima. Sasa kuna vuguvugu kwamba wale wenye hekima ambao hawajatambulika sasa wanatambulika katika hawa wahenga wa kigeni, Aguri na Lemueli. Kuna ongezeko la harakati za nje.

Huwa naliona hili wakati fulani kama duru makini zinazosonga kuelekea pembezoni mwa vuguvugu la hekima ya wacha Mungu zaidi ya Israeli, zikiwatambulisha wahenga hawa, ninaamini kuwa ni Wamasai, ambao huenda hawakuwa Waisraeli. Na kwanza tunakutana na Aguri, kutafuta hekima kumeonekana kuwachosha kwa wahenga hawa, lakini sio kukata tamaa. Yaelekea si Waisraeli.

Wanazingatia aina fulani za hekima. Acha nisome ingizo la kwanza katika hili katika maneno ya Aguri. Anasema mtu anatangaza, Nimechoka, Ee Mungu, nimechoka, Ee Mungu, nimechoka.

Kwa hivyo, kutafuta hekima kumekuwa kuchosha, lakini sio kukata tamaa. Na kwa hivyo, sehemu hizi mbili za mwisho za hekima zinajumuisha mwisho unaofaa wa programu iliyoainishwa katika utangulizi. Wanafanya hivyo kwa kuzingatia sifa za unyenyekevu, ukweli, utaratibu, nidhamu binafsi, na haki.

Sifa hizi ambazo zimeboreshwa kama kanuni za Torati kutunzwa na kudhihirika katika wahenga wanaotamani sasa zimefanywa mwili na kuwilishwa katika hekima bora na mfalme bora anayeonyesha hekima hii na kuzingatia sifa hizi. Sifa hizo ni muhimu kwa mwenye hekima, Aguri, na vilevile mfalme, Lemueli, atende kazi katika nyanja zao. Kwa hivyo, msomaji bora amekuja mduara kamili, ikiwa ungependa.

Hekima wa hali ya juu na mfalme aliyejizuia sasa anajumuisha lengo la kijana anayekua akitafuta hekima. Aguri anaelekea upande fulani na anathibitisha kwamba Mungu ndiye chanzo cha hekima na kwamba hekima hupatikana hasa kupitia ufichuzi wa kimungu. Anathibitisha hekima ya hatua za awali katika jukumu lake kama mwenye hekima aliyeadibiwa, mashuhuri ambaye anatambua mipaka ya ufuatiliaji wake mwenyewe wa ujuzi.

Yeye ni mzungumzaji duni lakini fasaha. Anajumuisha unyenyekevu, ajabu, na uwazi kwa mafundisho kama fadhila zinazohitajika kwa wale walio kwenye kizingiti cha mamlaka katika 31, kama tunavyoona kwa Lemueli. Mawazo kutoka kwa sehemu zilizopita sasa yamebadilishwa na epigrams za kufasiri na mafumbo.

Kumbuka kwamba utangulizi hutoka kwa maneno ya msingi hadi Mithali na maneno ya wenye hekima, na kisha kutafsiri epigrams na mafumbo. Ninataka kupendekeza kwamba hizo zinawakilisha aina inayoongezeka ya utata huku kijana akitumia ukali wa kiakili ambao tayari ameufahamu katika ufahamu wa ukweli wa kina na wa kina zaidi uliopo katika ulimwengu ambao unahitaji kufichuliwa na kugunduliwa anapotumia ukali huo wa kiakili kwa njia ya kisasa. Na kwa hivyo, Aguri anajumuisha hilo kwa kuzingatia epigrams za kufasiri na vitendawili.

Dokezo tu kuhusu Aguri, hataji neno la uhakika juu ya hekima. Anasema badala yake yeye ni mjinga sana kukubali ufahamu wa mwisho na anakiri kwamba hana hekima na maarifa. Kuna kipengele cha kuburudisha akilini mwangu kuhusu Aguri kwa sababu hekima haijatao unyonge, imezalisha unyenyekevu.

Anatambua kwamba unapopata hekima, kwa hakika unaelewa zaidi kuhusu udhaifu wako mwenyewe, mipaka, na ukosefu wa ujuzi. Na ikiwa umeishi kwa miaka mingi, pengine unaweza kupata uzoefu au kutambua, kukubaliana na wazo hilo. Ninajua kuwa nina kadiri ninavyojifunza mambo zaidi na zaidi, ninaanza kutambua mambo yote ambayo sijui.

Na kwa hivyo, kuna kipengele cha kufedhehesha katika kutafuta hekima na Aguri anajumuisha hili kwa njia ya kukumbukwa. Mwisho wa mkusanyo wake wa hekima, kama tutakavyoona, unaangazia mtazamo mpya juu ya masuala ya ufalme. Ametaja hapo mara tatu juu ya ufahari na ubora wa mfalme katika sura ya 30 mistari ya 27, 28, na 31.

Na kama kipingamizi cha unyenyekevu ambao Agur anausifu katika hotuba ya ufunguzi. Kwa hiyo, anasifu unyenyekevu anapoanza kisha anakazia fikira mfalme anapoingia mbali zaidi katika hekima yake na kukazia hasa ni aina gani ya jukumu ambalo mfalme anapaswa kuwa nalo. Anajumuisha pia ndani ya hili toni ya minatory katika kubainisha mambo fulani.

Na tutaona hilo tunapoendelea. Na kisha tunamfikia Lemueli, maneno ya Lemueli, hekima ya kifalme katika sura ya 31. Lemueli anawasilisha muktadha wa mwisho wa kifalme kwa kitabu.

Hotuba yake inawasilisha nathari iliyoinuliwa na ujitoaji uliotukuka unaotofautishwa na hofu ya Yehova. Kumcha Bwana ni kuu hapo mwanzo. Inakuwa maarufu tena mwishoni mwa sehemu hii.

Na tunayo hapa hasa sauti ya mama yake Lemueli kwenye ufunguzi wa sehemu ya mwisho. Na hii inasawazisha sauti isiyo wazi ya mama katika utangulizi. Na inaangazia sauti ya wazi ya mwanamke mwenye tabia njema katika hitimisho la kitabu.

Kwa hivyo hii inatoa kufungwa kwa shauri la msingi la utangulizi. Mwana bora mwenye hekima sasa amekuwa mfalme na anasikiliza sauti ya mama yake aliyekasirika kwa kiasi fulani anapotafuta mke wa wema usio wa kawaida. Na kwa kufanya hivyo, Lemueli anatoa kwa ajili ya kitabu, kama mtu alivyosema, kilele kamili cha kitabu cha Mithali kinapoishia kwenye nukuu ya uchaji Mungu na kuinuliwa.

Kwa hivyo, mazungumzo yake yanaanza kwa marejeo kadhaa kwa mfalme na jamii, jukumu lake katika jamii katika sura ya 31 aya ya kwanza, ya tatu, na ya nne. Hata hivyo anajumuisha pia maelezo ya onyo, sauti ya kinadharia katika kubainisha kwamba hotuba ni ile ambayo mama yake alimsahihisha. Kwa hivyo tena, tuna wazo hili la kusahihisha, ambalo limeandaa sehemu nyingi tunapopitia utaratibu wa mafunzo wa makusanyo saba.

Inaonekana kwamba katika hatua kadhaa njiani, hitimisho linazingatia tena kusahihisha na jinsi hekima inavyosahihisha sage anayetaka. Hapa, adhabu hii inayodokezwa inakumbuka mkazo wa masahihisho ambayo tuliona hapo awali katika hatua hizi nyingine za kitabu, kutia ndani kufungwa kwa Sulemani 1 katika 22:15, maneno ya wenye hekima katika 24, na pia umalizio wa Sulemani 2 katika sura ya 29 mistari ya 17 na 19. Utangulizi unakazia haki na haki.

Sifa hizo pia zinapata mwangwi katika maagizo ambayo mama ya Lemueli anampa. Anapaswa kujiepusha na vileo ili aweze kufikiri vyema katika kutetea haki za maskini. Na kwa hivyo, anapaswa kujizuia.

Hiyo ni sehemu muhimu ya marekebisho hayo. Na Lemueli anamalizia mazungumzo yake kwa dokezo la hekima na kumcha Bwana. Na hii inatoa mwisho unaofaa kwa mpango wa hekima.

Kitabu hiki kinaanza na kumcha Bwana kama mwanzo wa hekima, na kinaishia kwa kumsifu mwanamke mwenye maadili yasiyo ya kawaida ambaye anajumuisha hofu hii ya Bwana. Inasema hivi, "... uzuri hudanganya, na uzuri ni ubatili, bali mwanamke amchaye Bwana ndiye atakayesifiwa, mpeni matunda ya mikono yake, na matendo yake yamsifu malangoni." Kwa hiyo tena, tumetoka kwenye mduara kamili kutoka kwa sauti ya siri ya mama, sauti ya hasira ya mama ya Lemueli, hadi sasa sauti isiyo na maana ya mwanamke anayemcha Bwana. Na hivyo, hekima imekuja mzunguko kamili.

Nina chati ambayo pia imejumuishwa kwenye kifungu na inaweza kuwa ngumu kuona kulingana na saizi ya fonti, lakini huu ni muhtasari wa jinsi nadhani harakati za hekima hutusaidia kuona maendeleo na maendeleo yake ya mstari. Huanza katika utangulizi katika mpangilio wa nyumbani. Baba ndiye mjuzi mkuu.

Hekima ya mwanamke ni maarufu na kuna harakati kutoka kwa ukosefu wa uzoefu hadi kufanya maamuzi ya busara kuhusu masahaba sahihi. Na kuna mandhari ya

kumcha Bwana ambayo inajumuisha sehemu hiyo ya kitabu. Na kisha tunahamia Sulemani 1. Sulemani 1 ni mpangilio wa mpito.

Baba mfalme ndiye mjuzi mkuu. Mwenye hekima na busara ni mashuhuri. Na kuna harakati kutoka kwa aina rahisi hadi ngumu za wahusika na kutoka nyumbani hadi kwa jamii. Hivyo tena, harakati ya nje.

Na kisha tunakuja kwenye maneno ya wenye hekima. Maneno ya Wenye Hekima 1, Maneno ya Wenye Hekima 2. Hapa tuna mpangilio wa mahakama ya kifalme na kundi au kada ya wenye hekima ambao ni wahenga wakuu. Hao ndio wanaotoa hekima. Wanafanya hivyo kupitia maamrishi, kupitia amri. Kuna aina anuwai za wahusika wa kijamii ambao ni maarufu. Kuna harakati kutoka hatua za mwanzo za ushiriki wa kijamii hadi ufahamu unaokua na utambuzi. Na tena, hofu ya Bwana inakuwa maarufu katika sehemu hii.

Kisha tunaenda kwa Sulemani 2. Sulemani 2 tena ni mpangilio wa mahakama ya kifalme unaozingatia mfalme na watawala wengine. Watawala waadilifu ndio wahenga wakuu. Maafisa wa mahakama ya kifalme ni mashuhuri. Kuna mwendo kutoka kwa mlango wa mahakama ya kifalme hadi ufahamu unaoongezeka wa mapungufu ya mfalme na hitaji la uadilifu na haki.

Kwa hiyo tena, zile fadhila za uadilifu, haki, na uadilifu zinazopaswa kumwilishwa katika hekima sikuzote hazimwilishwi ndani ya mfalme. Na kwa hivyo, mtu mwenye busara ni kujifunza jinsi ya kuzunguka ulimwengu ambao huo ndio ukweli. Na kisha tunamalizia kwa maneno ya Aguri na Lemueli.

Hapa tuna mpangilio wa mahakama ya kifalme ya kigeni na tuna mshauri wa kifalme katika nafsi ya Aguri na mfalme mwadilifu katika nafsi ya Lemueli kama wenye hekima wakuu. Hapa tuna litania ya mafumbo. Mifano mbalimbali kutoka kwa asili na jamii ni maarufu.

Kuzingatia wanyama na vitu vya ulimwengu wa asili huwa sehemu ya mwelekeo. Kuna mwendo kutoka kwa mipaka ya hekima, ambayo tunaipata katika Aguri, hadi kutawazwa kwa wenye hekima, ambaye ni mfalme na malkia mwadilifu ambaye sasa anajumuisha aina sahihi za matumizi ya kanuni za kijamii za Torati na uadilifu, haki, na uadilifu. Na tena, hofu ya Bwana ndiyo mada inayorejelewa kutoka kwa utangulizi.

Kwa hivyo, ili kufupisha yale ambayo nimebishana, nimependekeza kwamba utangulizi wa Mithali, mistari saba ya kwanza, ielezee mpango wa elimu. Mpango huu wa elimu unalenga kumsogeza msomaji aliyedokezwa, ambaye ni kijana asiye na uzoefu, kuelekea kwenye fadhila za uadilifu, haki, na uadilifu, hasa kwa madhumuni ya kutumia uongozi wa kijamii na kisiasa. Mpangilio huu wa mtaala ulitazamwa kutokana na jinsi kufungua na kufunga mishono ya mikusanyo saba ya hekima kuendeleza wazo hili la kukua kwa hekima.

Usomaji wa kanuni za kimuundo, yaani, unaoangalia namna ya mwisho ya kitabu na muundo wake wa kifasihi, unaozingatia mihumo hii ya kifasihi kati ya mikusanyo hii saba ya hekima, hutoa dalili kwamba kuna mpangilio wa kimakusudi. Kuna harakati inayobadilika ambayo ni tabia ya regimen ya mafunzo ya fahamu na ya kukusudia. Kupitia kozi saba za mafunzo ya uongozi, mteule wa Kalo ambaye hajakomaa anakomaa na kuhitimu masomo yake anapojitayarisha hatimaye kuabiri kwa mafanikio shinikizo na mitego ya uongozi wa kijamii na wa kifalme.

Kijana mwenye mvuto anaonyesha zaidi sifa hizi za uadilifu, uadilifu na uadilifu unaojikita katika kumcha Bwana ili yeye mwenyewe awe mtu wa hekima mashuhuri na kiongozi anayeshikilia maadili haya katika jamii, ambaye ndiye kielelezo cha Torati na kielelezo cha hekima ya kweli. Na ninatumai na kuomba kwamba somo letu la Mithali litusaidie pia katika harakati hiyo kupata hekima ya kweli inayotokana na kujua na kutembea na Bwana.

Huyu ni Dk. Kyle Dunham katika mafundisho yake kuhusu Muundo na Teolojia ya Methali. Hiki ni kipindi cha 2, Hekima ya Juu na Matumizi ya Kijamii.